

Venskabsprojektet i Palæstina fik besøg

For tre år siden blev jeg interviewet om det venskabsprojekt i Palæstina, som Tølløse Røde Kors støtter. Journalisten spurgte mig, om jeg gerne ville besøge projektet, hvis jeg nogensinde fik mulighed for det. "Nej.." svarede jeg . "Det tør jeg ikke...". Men i oktober gjorde jeg det alligevel. Jeg kom hjem i god behold - og med en oplevelse for livet!

En søndag i oktober rejste jeg sammen med fire andre Røde kors-frivillige til den palæstinensiske del af Jerusalem, hvor vi boede i 5 dage. I de 5 dage kørte vi rundt på Vestbredden og besøgte skoler, lokalafdelinger og frivillige, der arbejder med det psykosociale skoleprojekt, som midler fra Tølløse Røde Kors har været med til at muliggøre. Det var fantastisk at se skolebørnenes glæde over projektet og høre lærerne og de frivillige fortælle om de forbedringer, det medfører for børnene og deres familier, og det var spændende at opleve det konfliktramte land og dets befolkning på nærmeste hold; Vi kørte langs med de over 500 km. lange israelske adskillelsesmure med pigtråd, vagttårne og overvågningskameraer, vi passerede israelske tjekpoints med svært bevæbnede soldater flere gange dagligt, og vi kunne se de mange israelske bosættelser, der ligger rundt omkring langt inde i de palæstinensiske selvstyreområder. Det er en tragisk situation for både palæstinensere og israelere, da ingen af dem lever i fred og tryghed.

Om torsdagen besøgte vi bl.a. en skole i Hebron. Hebron er en palæstinensisk by med 166.000 indbyggere. Inde i den gamle bydel i centrum ligger Abrahams grav, der er hellig for både jøder og muslimer. Derfor blev byen i 1997 delt i to: H1 Som er palæstinensisk kontrolleret og H2, som er under fuld israelsk kontrol. H2 kaldes også Hebron Old City, og det er der, Abrahams grav ligger, og de store spændinger mellem israelere og palæstinensere findes. Forestil dig: 4 km² beboet af 35.000 palæstinensere, 800 jødiske bosættere og 1500 israelske soldater. Her ligger den skole, som er med i venskabsprojektet, og som vi skulle besøge.

For overhovedet at komme ind i H2-området skulle vi igennem et svært bevogtet tjekpoint med metaldetektor. Man kunne kun krydse det til fods. Da vi kom over på den anden side, mødte vi en svært bevæbnet soldat og synet af en beskidt og øde hande­lsgade. Gaden var tidligere en livlig hande­lsgade med palæstinensiske butikker - indtil en dag, hvor alle handlende modtog et brev om, at de skulle forlade deres butik. Hande­lsgaden udgjorde en sikkerhedsrisiko for de jødiske bosættere, og den skulle lukkes. Siden da har området lignet en spøgelsesby. I Hebron Old City bor palæstinenserne side om side med ortodokse jødiske bosættere, hvilket har resulteret i et sindrigt system af soldater, tjekpoints, pigtråd og overvågningskameraer, og der er jævnligt uroligheder og optøjer. Det er den utrygge hverdag for de palæstinensiske børn i området, og det er baggrunden for, at Røde Kors har startet det psykosociale projekt i området. Formålet med projektet er at forbedre de konfliktramte børns psykiske og sociale velbefindende gennem skolebaserede workshops. Den primære målgruppe er børnene, men projektet arbejder ud fra princippet om, at

uddannelse og medinddragelse af lærere, forældre og vigtige lokale aktører har en positiv effekt på lokalsamfundet som helhed. Projektet har kørt på skolen i to år, og to af skolens lærere har taget en efteruddannelse i at afvikle de psykosociale workshops for børnene.

Efter en kort snak med skolens kvindelige rektor Reem fik vi lov til at besøge 5. klasserne, der havde workshop denne eftermiddag. Jeg havde nok ventet at møde en lidt streng og disciplinær skoleform, men jeg blev i stedet mødt af en folk glade og smilende børn og nogle flinke og imødekommende lærere. Workshopsene er tilrettelagt i et bestemt forløb efter en fast manual, som lærerne er blevet uddannet i. I de forskellige workshops arbejder man på forskellige måder med børnenes psykiske og sociale trivsel. Det hele foregår gennem leg, tegning, dans, drama og fortælling, så børnene får et frirum og en mulighed for at bearbejde de smertefulde oplevelser, som en hverdag i konflikt kan give. Vi fik lov til at deltage aktivt i sådan en workshop. Denne dag legede børnene forskellige lege, som havde til formål at styrke deres koncentration og lære dem at lytte til og respektere hinanden. Børnene grinede og nød samværet med os og hinanden og efter legene snakkede vi med dem. Jeg viste dem en bog med billeder af min familie og hverdag i Danmark, og de spurgte ivrigt "what your name?" "what name sister?" osv. mens de grinede og fortalte os om deres navne, alder og familier. Det blev til et livsbekræftende og rørende møde med nogle børn, der har haft en svær opvækst, og det berørte os dybt. Det er dejligt at se, at de penge vi sender virkelig gør en forskel og udnyttes utrolig godt ned til sidste krone.

I 2009 blev det psykosociale projekt i Palæstina evalueret af den danske psykolog Peter Berliner. Hans rapport bekræfter vores positive oplevelser. Han konkluderer bl.a. at projektet bidrager til at øge børnenes trivsel, det styrker forholdet mellem børnene og deres forældre, samt at projektet er meget effektivt, da det omfatter et stort antal modtagere med en relativ lav omkostning pr. modtager. Projektet startede med 3 skoler i 2001 og kører nu på 130 skoler i alle dele af det palæstinensiske selvstyre. Over 7.000 skolebørn, 6.000 forældre og ca. 450 lærere, skolerådgivere, socialarbejdere og frivillige har været tilknyttet projektet i 2009. Løbende overdrages projekterne til skolerne for at blive selvkørende, så der frigives ressourcer til at starte på nye skoler. Jeg vil betegne projektet som en stor succes, og der arbejdes for tiden også på at udbrede principperne for andre kriseramte børn i verden. Det er et projekt, som vi er stolte af at støtte i Tølløse Røde Kors.

Hvis I har lyst til at høre mere om Røde Kors og det psykosociale projekt i Palæstina, så kommer jeg gerne ud og holder foredrag og viser billeder om mine oplevelser - ganske gratis. Vil du vide mere, så kontakt Christina Hvalsø Hansen på telefon 36 45 77 73 eller send en mail på fruhansen@gmail.com.